

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Centrale verwerkingsinstallatie (CVI) Zandmaas, gemeente Horst aan de Maas

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

31 januari 2013 / rapportnummer 1662-95

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

CVI Haven Raaieinde bv heeft het voornemen een centrale verwerkingsinstallatie (CVI) en een haven aan te leggen langs de Zandmaas. In de CVI wordt het materiaal (toutvenant) dat vrijkomt bij diverse rivierverruimingsprojecten in de Zandmaas verwerkt tot bouwgrondstoffen, zoals zand en grind. Om de activiteit mogelijk te maken moet het bestemmingsplan gewijzigd worden. Ter onderbouwing van de besluitvorming hierover door de gemeente Horst aan de Maas is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie')¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

De Commissie is van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat om een besluit over het bestemmingsplan te kunnen nemen waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen.

Het plan-MER gedeelte geeft een duidelijke en goed navolgbare onderbouwing van de locatiekeuze en van de overwegingen die hebben gespeeld bij de keuze tussen centrale of decentrale verwerking. De keuze is gevallen op de locatie Grootraay/Raaieinde. De gevolgen voor met name natuur, landschap en archeologie van de keuze voor deze locatie zijn duidelijk in beeld gebracht.

Het besluit-MER gedeelte geeft goed inzicht in de milieueffecten die zullen optreden tijdens de aanlegfase en de gebruiksfase. Uit het MER blijkt dat als gevolg van de voorgenomen activiteit vooral hydrologische effecten (verdroging) en geluidseffecten optreden, alsmede effecten op verkeer, landschap en natuur.

Laagfrequent geluid

De Commissie wil nog een belangrijk aandachtspunt meegeven. In het MER staat dat mogelijk over grote afstanden merkbare effecten kunnen optreden als gevolg van laagfrequent geluid door de verwerkingsinstallatie. Mocht dit inderdaad het geval zijn dan worden volgens het MER betonschermen geplaatst. Volgens de Commissie zullen dit schermen van onrealistisch grote afmetingen moeten zijn. De Commissie merkt op dat er mogelijkheden bestaan om de laagfrequente geluidemissie aan de bron te beperken. Dit is een aandachtspunt voor het ontwerp van de installatie en daarmee voor de omgevingsvergunning. (zie ook § 2.1)

In hoofdstuk 2 geeft de Commissie enige aandachtspunten voor het vervolgtraject. Deze opmerkingen doen niets af aan het hierboven gegeven oordeel over het MER.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Aandachtspunten voor het vervolgtraject

De Commissie hoopt met onderstaande aanbevelingen een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

2.1 Geluid en laagfrequent geluid

In het MER staat dat mogelijk merkbare effecten kunnen optreden als gevolg van laagfrequent geluid, dat wordt veroorzaakt door de ontwateringszeven in de verwerkingsinstallatie. Mocht in de praktijk blijken dat laagfrequent geluid wordt veroorzaakt, dan zullen volgens het MER als mitigerende maatregel betonschermen worden geplaatst rond deze zeven. Omdat laag frequent geluid zich kenmerkt door lange geluidgolven² moeten de schermen omvangrijk zijn om effectief te kunnen zijn. Afhankelijk van de ernst van de situatie, zullen afmetingen van 10 tot 20 m lengte en hoogte noodzakelijk zijn. Dit lijken niet reële maatregelen.

De Commissie merkt derhalve op dat er weliswaar onzekerheid bestaat over het al of niet optreden van laagfrequent geluid, maar dat, als het inderdaad blijkt op te treden, er grote onzekerheid bestaat of dit oplosbaar is met de in het MER genoemde betonnen schermen. De Commissie adviseert daarom om bij het ontwerp van de zeven een maximaal toelaatbare laagfrequente geluidemissie als eis te hanteren. De Commissie merkt op dat bij verschillende installaties in binnen- en buitenland de laagfrequente geluidemissie beperkt is door technische maatregelen te treffen aan de zeven zelf of de opstelling van de zeven. De Commissie acht het raadzaam om te onderzoeken of deze maatregelen ook bij de onderhavige installatie tot de mogelijkheden behoren. Dit is een aandachtspunt voor het ontwerp van de installatie en daarmee voor de omgevingsvergunning.

- De Commissie beveelt aan om te onderzoeken of de laagfrequente geluidemissie aan de bron beperkt kan worden door technische maatregelen te treffen aan de zeven of aan de opstelling van de zeven. Zij adviseert tevens om bij het ontwerp van de zeven een maximaal toelaatbare laagfrequente geluidemissie als eis te hanteren.

De Commissie merkt aanvullend op dat (betonnen) schermen rondom de installaties, die volgens het MER mogelijk zijn ter beperking van de laagfrequente geluidemissie, effectiever kunnen zijn ter beperking van de (niet laagfrequente) geluidbelasting op de nabijgelegen woningen. Dit kan in de aanvraag om de omgevingsvergunning worden onderzocht.

- De Commissie adviseert om na te gaan of geluidschermen nabij akoestisch relevante installaties de geluidbelasting op nabijgelegen woningen aanvullend kunnen beperken.

² Ontwateringszeven kennen veelal een trilfrequentie tussen 10 en 20 Hz. De golflengten bedraagt daarbij respectievelijk 34 en 17 m.

2.2 Verkeersveiligheid

De effecten van de varianten zijn goed beschreven. De keuze voor ontsluiting in westelijke richting is op basis van de scores onderbouwd. Knelpunt blijft de kruising van de nieuwe ontsluitingsweg ten oosten van de spoorlijn met het langzaam verkeer. Daar is in het MER een aantal varianten voor beschouwd. Een ongelijkvloerse kruising is vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid de beste oplossing, maar hier wordt niet voor gekozen vanwege de ingreep in het landschap en de aanlegkosten. De gelijkvloerse kruising is vervolgens in een drietal varianten onderzocht. De effecten hiervan zijn goed in beeld gebracht.

- De Commissie acht de verkeersveiligheid een belangrijk aandachtspunt bij de ontwikkeling van de CVI. Zij beveelt aan hier in de uitwerking veel aandacht aan te besteden.³

2.3 Natuur: EHS, bronnenbos en beek

Het MER beschrijft dat de EHS en POG (Provinciale Ontwikkelingszone Groen) ter plaatse verdwijnt. Het geeft de negatieve effecten van het voornemen op natuur voldoende weer. Tijdens de exploitatiefase zal een deel van de natuur aan de noordkant een plaats krijgen. Er worden slechtdoorlatende lagen aangelegd en infiltratie toegepast om te voorkomen dat het noordelijk gelegen bronnenbos en de beek verdrogen.

- De Commissie beveelt aan te monitoren of verdroging in beek en bronbos door de te nemen antiverdrogingsmaatregelen inderdaad niet optreedt. Zij adviseert tijdig "maatregelen achter de hand" te identificeren, die kunnen worden ingezet als bij de monitoring blijkt dat de reeds getroffen maatregelen niet voldoende werken.

Het zachthoutooibosje zal worden gecompenseerd door elders binnen het plangebied een wat groter areaal opnieuw in te planten. Er zijn hierbij twee mogelijke locaties voorzien: één noordelijke en één zuidelijke. De provinciale "Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden" is bij een dergelijke compensatie van kracht. In de daarin opgenomen artikelen wordt benadrukt dat bij compensatie niet alleen het terugbrengen van omvang maar ook van kwaliteit centraal staat.

- Omdat het compensatie van een vochtig zachthoutooibos betreft, beveelt de Commissie aan zorgvuldig te onderzoeken of potentiële compensatielocaties qua ecologische omstandigheden voldoende geschikt zijn voor ontwikkeling van een dergelijk bos.

Pas in de eindfase, na twintig jaar, zal de natuur een volwaardige inrichting krijgen. De in het POL 2006 nog voorziene natuurontwikkeling en verbindingszone zal ter plaatse niet meer tot stand komen. Het MER beschrijft niet wat de gevolgen zijn, nu de voorziene ecologische uitwisseling en trek langs de Maas niet kan plaatsvinden.

³ Hier wordt ook om gevraagd in de zienswijze van de Dorpsraad Grubbenvorst.

- De Commissie beveelt aan om na te gaan of er nadelige gevolgen zijn doordat de in het POL 2006 voorziene ecologische uitwisseling langs de Maas niet kan plaatsvinden, en in hoeverre eventuele verstoringen door een aangepaste inrichting of op de andere oever kan worden opgevangen.

2.4 Landschap

Het MER geeft de negatieve effecten van het voornemen op landschap voldoende weer. Het bestaande open cultuurlandschap zal verdwijnen. Cultuurhistorische en met name aardkundige en archeologische waarden zullen eveneens verdwijnen. In hoeverre het nieuwe landschap op den duur aantrekkelijk zal zijn, hangt sterk af van het afwerkingsniveau.

- De Commissie beveelt aan de ruimtelijke kwaliteit voldoende te borgen en duidelijk een einddatum af te spreken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: CVI Haven Raaieinde B.V.

Bevoegd gezag: de gemeenteraad van Horst aan de Maas

Besluit: wijziging bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

m.e.r.-plichtig vanwege categorie C4.1 (volgens 'oud' Besluit m.e.r. van voor 2010)

Activiteit: de aanleg van een overslaghaven en een verwerkingsinstallatie aan de Maas bij Grubbenvorst voor de centrale verwerking van grondstoffen die vrijkomen bij de diverse Zandmaas projecten.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 13 oktober 2005, gerectificeerd op 3 november 2005

ter inzage legging informatie over het voornemen: 31 oktober tot 12 december 2005

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 12 oktober 2005

richtlijnenadvies uitgebracht: 16 mei 2006

inhoudseisen vastgesteld: 13 maart 2007

kennisgeving MER: 8 november 2012

ter inzage legging MER: 9 november t/m 20 december 2012

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 8 november 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 31 januari 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. J.M. Bremmer (werkgroepsecretaris)

Dr. C.J. Hemker

Ir. J.A. Huizer

Drs. S.R.J. Jansen

Drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot

duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Plan-MER Centrale verwerkingsinstallatie (CVI) Zandmaas, Grontmij Nederland B.V., 26 maart 2008;
- Addendum bij Plan-MER 'Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze van de CVI Zandmaas', Grontmij Nederland B.V., 10 december 2008;
- Besluit-MER Centrale verwerkingsinstallatie (CVI) Zandmaas), Grontmij Nederland B.V., 14 juni 2012;
- Voorontwerp-Bestemmingsplan Centrale verwerkingsinstallatie (CVI) Zandmaas, Grontmij Nederland B.V., 1 november 2012;
- Hydrologisch onderzoek aanleg haven ten behoeve van de CVI locatie Raaieind, Oranjewoud, 3 april 2007;
- CVI Haven Raaieind te Grubbenvorst. Akoestisch onderzoek, LBP Sight B.V., 28 februari 2012;
- Verkeerstoets ontwikkeling CVI Haven Raaieinde, Grontmij, juni 2012.

De Commissie heeft kennis genomen van 3 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 20 december 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Centrale
verwerkingsinstallatie (CVI) Zandmaas, gemeente Horst
aan de Maas**

ISBN: 978-90-421-3658-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

